

### บทคัดย่อ

การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภोजุฬารักษ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก 2) เพื่อศึกษารูปแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระเบียบวิจัยเป็นการศึกษาเชิงลึกโดยระยะที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและตัวแทนครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภोजุฬารักษ์ จำนวน 10 โรงเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 20 คน เพื่อทราบโครงสร้างการบริหารและปัจจัยที่มีอยู่ นำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการรูปแบบปัจจุบัน ระยะที่ 2 เป็นกิจกรรมสนทนากลุ่มเพื่อประมวลข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านคน ด้านเทคโนโลยี และด้านงาน และสนทนากลุ่มเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนและตัวแทนครูผู้สอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภोजุฬารักษ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร ควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการโรงเรียน

ขนาดเล็กให้เหมาะสมกับภารกิจและปริมาณของบุคลากร ควรเน้นงานวิชาการเป็นภารกิจหลักให้เหลือภาระงาน 1 – 2 กลุ่มงานเท่านั้นและควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นที่ปรึกษาแต่ละกลุ่มงานเพื่อระดมความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้านได้มีโอกาสช่วยเหลือ โรงเรียนด้านต่างๆ

1.2 ด้านคน ควรแบ่งงานที่ไม่จำเป็นให้แก่โรงเรียนขนาดใหญ่หรือสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาโดยเฉพาะงานธุรการการเงินและพัสดุ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารบุคคล สร้างแรงจูงใจให้แก่ครูผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ให้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสอนหลักสูตรท้องถิ่นและสาระรองการนิเทศของศึกษานิเทศก์ก็ควรนิเทศใน

โรงเรียนขนาดเล็กต่างหากไม่ควรนำผลการนิเทศและการประเมิน ไปเปรียบเทียบกับโรงเรียนต่าง  
ขนาดกัน

1.3 ด้านเทคโนโลยี ควรจัดหาบุคลากรสอนคอมพิวเตอร์และจัดสรรคอมพิวเตอร์  
และผู้ดูแลระบบอย่างเพียงพอ พัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จัดชุดอุปกรณ์  
รับสัญญาณผ่านดาวเทียมให้เพียงพอ ควรจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนเพื่อความ  
สะดวกในการใช้จ่ายและการจัดหมุนเวียนบุคลากรในสาขาขาดแคลนให้โรงเรียน

1.4 ด้านงาน ควรจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระของโรงเรียนขนาดเล็ก ใช้ร่วมกัน  
เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพ การจัดหมุนเวียนบุคลากรในสาขาขาดแคลนให้โรงเรียน

## 2. รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็กใน

อำเภออุพาทกรณ์ ควรมี 2 รูปแบบ

### 1. รูปแบบการหมุนเวียนครู ผู้คุณภาพ เป็นการหมุนเวียนครูสอนในสาขา

ขาดแคลนโดยจัดโครงสร้างการบริหารให้ชัดเจนประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ ซึ่งเป็น  
ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก คณะกรรมการประสานงาน คือ ครูวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่ง  
กรรมการทั้งสอง คณะจะต้องจัดระบบการบริหารงานให้ชัดเจนในการหมุนเวียนครู

### 2. รูปแบบเครือข่ายประถมศึกษาอุพาทกรณ์ เป็นการสร้างรูปแบบเครือข่ายโดย

เปลี่ยนโครงสร้างใหม่ ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บริหารกลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระ ผู้อำนวยการ  
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายธุรการสารสนเทศ ผู้อำนวยการฝ่ายประถมวัย จำนวน 11  
ตำแหน่งและแบ่งศูนย์การเรียนรู้ออกเป็น 3 ศูนย์ โดยคำนึงถึงสภาพภูมิศาสตร์การเดินทางของ  
นักเรียน จัดรถรับส่งนักเรียนหรือค่าพาหนะให้นักเรียน ระดมครูจำแนกตามกลุ่มสาระเป็นหนึ่ง  
เดียวและเป็นเอกภาพ

### **Abstract**

The objectives of this research were to study : 1) the political suggestions about the development in efficiency of small schools administration 2) the forms of efficiency in small schools administration. The research methods consist of two periods of intensive studies. Period 1 : Interviewing twenty principals and teachers in ten small schools in Chulaporn district in order to study administrative structures and factors then comparing the information with administration forms Period 2 : Setting group discussions to process the political suggestions about the development in efficiency of small schools administration in four aspects concerning administration structures, personnel administration, technology and general administration. And form the development in efficiency of administration by the principals and teachers' opinions.

The research findings were as follows.

1. The political suggestions about the development in efficiency of small schools administration in Chulaporn district, Nakornsithammarat in four aspects :

- 1.1 Administration Structure – The administration structure in small school should be managed properly on missions and number of school staffs. The academic administration should be integrated. Let community and skillful local people participate in school administration as advisors.

- 1.2 Personnel Administration – The unnecessary tasks should be distributed to educational area services or other schools especially administrative business. Community can participate in personnel administration. Principals motivate their teachers to work more efficiently. Local wisdom should be used in local curriculum. Moreover, educational advisors give small school advice separately from other schools.

- 1.3 Technology – Provide computers, staff, system administrators and support teachers to use internet in teaching management and also the satellite kits. Plan to use budget for this aspect.

- 1.4 General administration – Make small schools curriculums to be used together in order to improve quality.

2. The development in efficiency of small schools administration forms can be divided into two groups

1. The form of teacher rotation is the way to solve the problem about lacking teacher which is cooperated by small schools network centers.

2. The form of Chulaporn primary schools network is the way to reform the old structure. The principals of each school should be responsible for eight subjects, student activities, information and pre-primary department. Moreover, self access learning centers should be divided into three centers concerning students' transportation. The vehicles and fare should be provided for every student.